

EDUSKUNNAN VASTAUS 200/2014 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi maaseudun kehittämisen tukemisesta annetun lain muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laiksi maaseudun kehittämisen tukemisesta annetun lain muuttamisesta (HE 195/2014 vp).

Valiokuntakäsittely

Maa- ja metsätalousvaliokunta on antanut asias-
ta mietinnön (MmVM 20/2014 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lausuman:

Eduskunta edellyttää, että niin EU-lain-
säädännön liikkumavara kuin kansalli-
nenkin liikkumavara hyödynnetään täysi-
määräisesti byrokratian karsimiseksi si-
ten, että tukien hallinnointi tulee kevyem-
mäksi kuin edellisellä tukiohjelmakaudel-
la.

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

maaseudun kehittämisen tukemisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan maaseudun kehittämisen tukemisesta annetun lain (28/2014) 5 §:n 8 kohta, 42 §:n 3 mo-
mentti ja 56 § sekä
muutetaan 2 §:n 2 momentti, 5 §:n 4, 11 ja 25 kohta, 12 §, 15 §:n 2 momentti, 19 ja 24 §, 26 §:n
1 momentti, 28 §:n 1 momentti, 30 §:n 1 momentti, 31 §:n 5 momentti, 34 §:n 1 momentti, 48 §:n
1 momentti, 52 §:n 1 momentti, 57 ja 60 §, 64 §:n 4 ja 5 momentti, 65 §:n 2 momentti ja 66 §:n 3 mo-
mentti seuraavasti:

2 §

Soveltoamisala

— — — — —
Tätä lakia ei kuitenkaan sovelleta sellaiseen
tukeen tai korvaukseen, joka myönnetään maata-
loutta harjoittavalle maatalouden tuotantotoi-
mintaan, toiminnasta luopumiseen tai maatalou-
den rakenteen parantamiseen taikka ympäristö-

tukena, luonnonhaittakorvauksena tai niitä vas-
taavana tukena tai korvauksena. Porotalous lue-
taan tällöin maataloudeksi. Lakia ei sovelleta
Euroopan maatalouden tukirahaston (*maata-
loustukirahaston*), Euroopan meri- ja kalatalous-
rahaston tai hallinnointilain 3 §:n 2 kohdassa
tarkoitettussa yleisasetuksessa säädetyistä muis-
ta Euroopan unionin rahastoista kuin maaseutu-
rahastosta taikka muista Euroopan unionin ra-

hoitusvälineistä rahoitettavaan tukeen. Tätä lakia ei myöskään sovelleta alueiden kehittämisen ja rakennerahastohankkeiden rahoittamisesta annetussa laissa (8/2014) tarkoitettuihin maaseudun kehittämistä koskeviin valtakunnallisiin maaseudun tutkimus- ja kehittämishankkeisiin tai muihin hankkeisiin eikä maa- ja elintarviketalouden sekä maaseudun tutkimus- ja kehittämishankkeiden rahoituksesta annetussa laissa (1413/2011) tarkoitettuihin hankkeisiin, jotka rahoitetaan kokonaan kansallisista varoista ja jotka eivät perustu hallinnointilain 3 §:n 1 momentissa tarkoitettuun ohjelmaan, eikä sellaiseen kolttaluonon palvelujen kehittämiseen, josta säädetään kolttalain (253/1995) 13 §:ssä.

5 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

4) *muulla kansallisella julkisella rahoituksella* muuta kuin 3 kohdassa tarkoitettua valtion, kunnan tai muun julkisoikeudellisen yhteisön rahoitusta sekä etuutta tai suoritusta, jonka arvo on rahana määritettävissä;

11) *vähämerkityksisellä tuella* Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen annetussa komission asetuksessa (EU) N:o 1407/2013 tarkoitettua Euroopan unionin jäsenvaltion myöntämää tukea, rahoitusta ja muuta etuutta;

25) *viljelijän perheenjäsenellä* 24 kohdassa mainitun lain 2 §:n 15 kohdassa tarkoitettua puolisoa sekä mainitun pykälän 16 kohdassa tarkoitettua henkilöä;

12 §

Tuen määrää koskevat edellytykset

Tuki myönnetään prosentuaalisena osuutena tuettavan toimenpiteen hyväksyttävistä kustan-

nuksista. Euroopan unionin lainsäädännön mukaisesti tuki voidaan kuitenkin maksaa kertakorvauksena. Jos tuki ei kata kokonaan toimenpiteen hyväksyttäviä kustannuksia, hakijalta edellytetään selvitystä kustannusten kattamisesta muulla julkisella rahoituksella tai yksityisellä rahoituksella.

Tukea ei voida myöntää siltä osin kuin julkisen rahoituksen osuus tuettavan toimenpiteen hyväksyttävistä kustannuksista ylittää Euroopan unionin lainsäädännössä säädetyn tuettuun toimenpiteeseen myönnettävän julkisen rahoituksen enimmäismäärän. Jos kysymys on ohjelmaan perustuvasta tuesta, tukeen sisältyvän julkisen rahoituksen määrä ei saa ylittää ohjelmassa määritettyä julkisen rahoituksen enimmäismäärää. Valtiontukena myönnettävä rahoitus yhdessä hakijan hankkeen toteuttamiseen käyttämän muun julkisen rahoituksen kanssa ei saa ylittää valtiontuen enimmäismäärää.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset eri toimenpiteisiin myönnettävän tuen tasosta ja enimmäismäärästä Euroopan unionin lainsäädännön ja 7 §:ssä tarkoitettujen varojen asettamisissa rajoissa sekä tuen vähimmäismääristä.

15 §

Tuen siirtäminen toiselle tuettavan toimenpiteen toteuttamista varten

Kehittämishanketta koskevasta tuesta on siirron jälkeenkin jätävä hakijan omaan käyttöön merkittävä osa.

19 §

Yritystuella tuettavat toimenpiteet

Yritystukea voidaan myöntää uuden yrityksen perustamiseen sekä toimivan yrityksen laajentamiseen tai sen toiminnan olennaiseen muutamiseen. Tukea voidaan myöntää myös toimenpiteeseen, joka vahvistaa yrityksen toimintaedellytyksiä. Maatalousyritykselle uuden yrityksen perustamiseen myönnettävä tuki ja 17 §:n

1 momentin 2 kohdassa tarkoitetulle muulle yritystoiminnalle myönnettävä tuki voivat koskea vain maaseutualueella toteutettavaa toimenpidettä.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset tukikelpoisista toimenpiteistä sekä tuen muodosta ja enimmäismäärästä.

24 §

Kehittämishankkeeseen sisältyvät toimenpiteet

Tuettava kehittämishanke voi sisältää:

1) toimenpiteitä tuen kohteena olevan alueen asukkaiden elinolojen ja viihtyvyyden parantamiseksi;

2) toimenpiteitä alueen elinkeinotoiminnan yleiseksi edistämiseksi;

3) toimenpiteitä alueen yritysten perustamisen ja toimintaedellytysten selvittämiseksi ja helpottamiseksi;

4) tiedonvälityksen sekä muun koulutuksen kuin tutkintoon johtavan ammatillisen koulutuksen suunnittelua ja järjestämistä;

5) toimenpiteitä yhteistyön lisäämiseksi maatalousalan, ruokaketjun ja metsätalouden toimijoiden sekä muiden maaseudun kehittämisen tavoitteiden saavuttamiseksi jo toimivien ja toimintaa aloittavien tahojen välillä;

6) 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden tavoitteita palvelevia yleishyödyllisiä investointeja.

Muuta kuin 1 momentin 4 tai 5 kohdassa tarkoitettua toimintaa sisältävään kehittämishankkeeseen ei voi sisältyä investointeja lukuun ottamatta 6 kohdassa tarkoitettuja yleishyödyllisiä investointeja. Investointina ei pidetä pienhankintaa. Yleishyödyllisenä ei pidetä investointia, jonka hyöty suoraan kohdistuu kilpailtuun elinkeinoalaan.

Kehittämishanketuen määrää vähentävänä tekijänä otetaan huomioon tuettavasta toimenpiteestä aiheutuneet tulot. Tuloina ei pidetä kehittämishankkeessa tuen lisäksi käytettävää muuta julkista ja yksityistä rahoitusta, joka on ilmoitet-

tu kehittämishanketta koskevassa suunnitelmassa.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset tuettavasta toiminnasta sekä tuen enimmäismäärästä.

26 §

Teemahanke

Tukea teemahankkeeseen voidaan myöntää paikalliselle toimintaryhmälle 9 §:n 1 momentin 5—7 kohdassa tarkoitettuun toimintaan. Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että paikallinen toimintaryhmä laatii hankkeen yhteisen aihepiirin mukaisesti suunnitelman, jota se toteuttaa yhdessä hankkeeseen osallistuvien muiden toimijoiden kanssa. Toimintaryhmä kokoaa avoimen valintamenettelyn kautta yhteen alueellaan toteutettavia, 24 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuja kehittämishankkeita tai mainituissa lainkohdassa tarkoitettuja tavoitteita palvelevia yleishyödyllisiä investointeja, joiden avulla teemaa koskevaa suunnitelmaa toteutetaan, sekä sovittaa yhteen niiden toteuttamisen. Sen estämättä, mitä 15 §:ssä tuen siirtämisen edellytyksistä säädetään, teemahankkeen tuki voidaan siirtää kokonaan. Muilta osin teemahankkeen tukemiseen sovelletaan, mitä kehittämishankkeen tukemisesta säädetään.

28 §

Hankesuunnitelma

Kehittämishankkeen suunnitelmasta on 11 §:ssä säädetyn lisäksi käytävä ilmi hankkeen toteutustapa, toteuttaja, kustannusten eritelmät, tuen osuus kokonaisrahoituksesta, tukimuoto, tuen lisäksi vaadittavan muun rahoituksen toteutustapa ja yhteys siihen ohjelmaan, josta hanke on tarkoitettu rahoitettavaksi, hankkeen vaikutukset ja tulokset sekä muut hakemuksen ratkaisemiseksi tarpeelliset seikat. Jos tuen lisäksi vaadittavaan muuhun rahoitukseen sisältyy yksityistä rahoitusta, sen osuus on eriteltävä.

30 §

Toimenpiteen toteutusaika

Yritystuella tuettava toimenpide on kokonaisuudessaan toteutettava kahden vuoden kuluessa tuen myöntämisestä lukuun ottamatta uuden yrityksen perustamista, joka on toteutettava kolmen vuoden kuluessa tuen myöntämisestä. Tuettavan toimenpiteen toteuttamiselle voidaan kuitenkin asettaa lyhyempi määräaika, jos tämä on toimenpiteen toteutustavan tai yritystoiminnan luonteen kannalta perusteltua taikka jos tuen myöntämiseen käytettävät Euroopan unionin tai valtion rahoitusta koskevat rajoitukset sitä edellyttävät.

31 §

Tuen käyttöä koskevat ehdot

Edellä 4 momentissa tarkoitettuna luovutuksena ei pidetä tuetun investoinnin kohteen tai tuen kohteena olevan yritystoiminnan siirtymistä perintönä tai sukupolvenvaihdon kautta. Jos kyseessä on luonnollisena henkilönä harjoitetun toiminnan yhtiöittäminen tai tuensaajayhteisön yhteisömuodon muuttaminen, voidaan 4 momentissa ja 15 §:ssä säädetystä poiketen myös kokonaan maksamatta oleva tuki siirtää.

34 §

Hakuaika ja hakumahdollisuudesta tiedottaminen

Tuen hakemiselle voidaan asettaa hakuaika. Jos hakuaikaa ei aseteta, tukihakemukset on ratkaistava tukijaksoittain lukuun ottamatta hakemuksia, jotka koskevat paikallisen toimintaryhmän rahoituskiintiöstä myönnettävää tukea. Tukiehdot täyttävät hakemukset ratkaistaan valintaperusteiden mukaisessa järjestyksessä hallinnointilain 3 §:n 4 kohdassa tarkoitettussa asetuksessa säädetyllä tavalla. Valintaperusteet vahvistaa ennen haun alkamista maa- ja metsä-

lousministeriö ohjelman seurantakomiteaa kuultuaan.

48 §

Maksujen hyväksyminen ja suorittaminen

Tuki maksetaan vuosittain enintään neljässä erässä. Kehittämishanketukea voidaan maksaa ennakkoon, jos tämä on tuen saajan aseman ja tuettavan toimenpiteen toteutuksen kannalta perusteltua. Kehittämishanketuen maksua on haettava vähintään kerran vuodessa. Euroopan unionin lainsäädännön salliessa maksua voi kuitenkin hakea ja tuen maksaa harvemmin, jos hankkeen kesto on enintään 24 kuukautta.

52 §

Tarkastusoikeus

Maa- ja metsätalousministeriö ja Maaseutuvirasto voivat suorittaa tuen myöntämiseen, maksamiseen ja käyttöön liittyvien edellytysten ja ehtojen noudattamisen valvomiseksi tuen myöntäjiin ja saajiin kohdistuvia tarkastuksia. Vastaava oikeus on tuen saajien osalta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilla sekä hallinnointilain 13 §:ssä tarkoitettulla todentamisviranomaisella siltä osin kuin hallinnointilain 3 §:n 3 kohdassa tarkoitettussa horisontaaliasetuksessa tai sen nojalla säädetään. Jos tukea on tämän lain 15 §:ssä tarkoitettulla tavalla siirretty muulle taholle, on edellä mainituilla viranomaisilla ja todentamisviranomaisella oikeus tarkastaa myös tämän taloutta ja toimintaa tuen myöntämiseen, maksamiseen ja käyttöön liittyvien edellytysten ja ehtojen noudattamisen valvomiseksi. Jos tuen kohteena oleva toiminta tai tuetun investoinnin kohde on luovutettu 31 §:n 4 momentissa tarkoitettulla luvalla ilman, että tukea on samalla siirtynyt, mainituilla viranomaisilla ja todentamisviranomaisella on oikeus tarkastaa luovutettu toiminta tai kohde luovutuksensaajan luona.

57 §

Viivästyskorko

Jos takaisin perittävää määrää ei makseta viimeistään 60 §:n 1 momentissa tarkoitettuna eräpäivänä, sille on suoritettava vuotuista viivästyskorkoa Euroopan unionin lainsäädännössä säädetyn korkokannan mukaan tai, jollei mainitussa lainsäädännössä asiasta säädetä, korkolain (633/1982) 4 §:n 1 momentissa tarkoitettua korkokannan mukaan.

60 §

Takaisinperintää ja maksamisen keskeyttämistä koskeva päätös

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on tehtävä takaisinperinnästä ja tuen maksamisen keskeyttämisestä päätös. Päätöksessä määrätään takaisinperittävä määrä ja ilmoitetaan sen suorittamisen eräpäivä, joka on 60 päivän kuluttua takaisinperintäpäätöksen tekopäivästä tai, jos kyseinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arklauantai, tätä edeltävä arkipäivä.

Takaisinperintää koskeva päätös on tehtävä ilman aiheutonta viivytystä sen jälkeen, kun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sai tiedon 55 §:ssä säädetystä perusteesta, ja viimeistään kymmenen vuoden kuluttua tuen viimeisen erän maksamisesta.

64 §

Tietojensaantioikeus ja tietojen luovuttaminen

Maaseutuvirastolla ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on oikeus korvauksetta saada Verohallinnolta 1 momentissa tarkoit-

tuun tehtävään liittyvät tuen hakijaa ja saajaa koskevat viimeksi vahvistettua verotusta koskevat tiedot Verohallinnon rekisteristä.

Edellä 1—4 momentissa tarkoitettua tietoa voidaan luovuttaa teknisen käyttöyhteyden avulla tai muutoin sähköisesti. Ennen teknisen käyttöyhteyden avaamista tietoa pyytävän on esitettävä selvitys luovutettavien tietojen asianmukaisesta suojaamisesta. Saatua tietoa ei saa käyttää muuhun kuin siihen tarkoitukseen, johon siitä on pyydetty.

65 §

Tekninen apu

Maaseutuvirasto valmistelee teknisen avun käyttösuunnitelman, seuraa sen kokonaiskäyttöä sekä laatii teknistä apua koskevat selvitykset. Maa- ja metsätalousministeriö vahvistaa käyttösuunnitelman. Teknisen avun maksaa hakemuksesta Maaseutuvirasto, joka myös päättää sen takaisinperinnästä.

66 §

Toimintaryhmän toimintaraha

Toimintarahen myöntämisestä, maksamisesta ja takaisinperinnästä päättää Maaseutuvirasto. Toimintarahen hakemiseen ja maksamiseen, sen käytön seurantaan ja tarkastuksiin sekä takaisinperintään sovelletaan muutoin, mitä niistä tuen osalta säädetään tässä laissa tai sen nojalla.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20____.

Helsingissä 10 päivänä joulukuuta 2014